

Kassakon kolloidalt silver

Det sägs att kolloidalt silver hjälper mot alla möjliga medicinska besvär. **Christine Öberg** tvivlar.

UNDER 2014 HAR en ny stjärna lyst särskilt klart på det alternativmedicinska himlavalvet – kolloidalt silver. Kolloidalt silver är nanopartiklar av silver som svävar fritt i vatten. (Att ett ämne är kolloidalt innebär att det är löst i mikroskopiskt små partiklar, nanopartiklar, i ett annat ämne.) I sociala medier, främst via grupper på Facebook, spred sig berättelser från nöjda användare, ivrigt påhejade av försäljare av silverlösning. Kolloidalt silver påstods hjälpa mot såväl förkylning som cancer och ebola.

Att silver i jonform (det vill säga silver i positivt laddad form) har antibakteriell effekt är ingen nyhet. Silverförband har använts vid kroniska sår och brännskador på svenska sjukhus, även om det är oklart om dessa förband egentligen gör större nytta än andra förband [1, 2, 3].

Men bara för att något fungerar på huden behöver det

inte vara bra att dricka eller äta. Det finns i dagsläget ingenting som tyder på att silver skulle vara ett ämne som kroppen behöver [4]. Tvärtom så finns det vissa nackdelar. Silver i jonform är ett miljögift och farligt för vattenlevande organismer [5]. Exponering för silverjoner har kopplats ihop med ökad antibiotikaresistens hos bakterier [6, 7].

Dessutom vet vi idag ganska lite om riskerna med metallpartiklar av den storlek som finns i lösningar av kolloidalt silver. En farhåga är att nanopartiklarna ansamlas i kroppen och påverkar olika funktioner i kroppen på sikt [8].

Men varifrån kommer då påståendena att kolloidalt silver skulle kunna bota svåra sjukdomar som cancer, HIV och ebola?

Förespråkarna för kolloidalt silver brukar hänvisa till att det finns studier på att kolloidalt silver dödar cancerceller. Men de studierna man hänvisar till är samtliga gjorda *in vitro*, det vill säga på celler som odlats i provrör. Utifrån

dessa studier kan man inte dra några slutsatser om hur kolloidalt silver skulle agera mot cancer i människokroppen, eller vilka doser som i sådana fall skulle krävas.

Inte heller svarar studier på celler i provrör på frågan i vilken form en människa skulle behöva inta silvret, om det

nu verkligen vore verksamt i människokroppen. Går det bra att dricka det, eller krävs en injektion?

Samma sak är det med påståendet att kolloidalt silver skulle hjälpa mot ebola. Här brukar förespråkarna hänvisa till en powerpoint-presentation [9] som ska visa att silverpartiklar påverkar aktiviteten hos ebolaviruset. Också här rör det sig om en studie på celler i provskålar. Studien säger inget om effekt på ebola i en människokropp.

Om nu silverpartiklar är så bra, varför är det inte mer känt och använt än vad det är? Man kan inte patentera silver och därför är läkemedelsbolagen inte intresserade av att forska på det, säger de som förespråkar kolloidalt silver.

Det är visserligen sant att det är svårt att patentera just silver. Men man kan ta patent på tillverkningsprocessen, eller på en viss sammansättning. Det bör därför inte vara svårt för hugade bolag att börja tjäna pengar på silverlösning. Det som tar längst tid och är mest kostsamt i utvecklingen av nya läkemedel är dessutom att hitta nya molekyler som kan vara verksamma som läkemedel. I fallet med silver så finns redan en molekyl och man skulle alltså kunna gå direkt till nästa steg i utvecklingsprocessen.

Men även om det inte finns något som tyder på att kolloidalt silver är det hälsomirakel ryktet säger att det är, är silverlösningen bevisligen bra för en sak: försäljarnas bankkonton. Tyvärr ökar dessa bankkonton till priset av andra människors minskande innehåll i plånböckerna, och i värsta fall till priset av människors hälsa. 📄

NOTER

1. www.sbu.se/sv/Publicerat/Alert/Silverforband-vid-behandling-av-kroniska-sar/
2. www.sbu.se/sv/Publicerat/Kommentar/Silverfor-

- band-vid-behandling-av-brannskador/
3. www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20238345
 4. www.mayoclinic.org/healthy-living/consumer-health/expert-answers/colloidal-silver/faq-20058061
 5. www.kemi.se/sv/innehall/fragor-i-fokus/silver/
 6. sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=412&artikel=4048047
 7. www.slv.se/sv/grupp3/Nyheter-och-press/Bilagor-till-nyheter/Angaende-eventuella-risker-med-kolloidalt-silver-i-kosttillskott/
 8. www.forskning.se/nyheterfakta/teman/nanoteknik/mojligheterrisker.4.303f5325112d733769280004004.html
 9. www.thesilveredge.com/pdf/defense-threat-reduction-agency-silver-nanoparticles-neutralize-hemorrhagic-fever-viruses.pdf

Kolloidalt silver har tidigare berörts i Folkvett nr 3, 2009.